

Yüzyıl İçin İstanbul Girişimi:

Avrupa ve Orta Asya'da Güçlü ve Sorumlu Sosyal Ortaklık için İnsana Yakışır İşin Geleceği

Bağlam

2013 Oslo Bildirgesi'nde, krizin olumsuz ekonomik, sosyal ve siyasi sonuçlarını aşmak ve istihdam ve büyümeye güveni yeniden tesis etmek için olumlu yollar bulunması için çağrı yapılmıştı. Her düzeyde sosyal diyalogun olabilmesi için güçlü ve sorumlu sosyal ortaklıkların desteklenmesi, bu Bildirge'nin kritik öğelerinden biriydi.

Canlanmaya ilişkin cesaret verici işaretlerin çıkmasıyla durum o günden bugüne değişmiştir. Ancak yine de, birtakım ülkelerde sosyal haklara saygı gösterilmemesi de dahil olmak üzere, mevcut ve yeni ortaya çıkan birtakım sorunların ele alınması gerekmektedir.

Dijital ekonominin de getirdiği hızlı teknolojik gelişmelerin sürüklediği dinamik süreçler, işin organizasyonunu etkilemektedir. Küreselleşme, demografik trendler, büyük çaplı mülteci ve göçmen hareketleri ve çevresel sorunlar da işin geleceğini şekillendirmektedir.

Çalışma, insan yaşamının en önemli ögesi olmaya devam etmektedir. Bir yandan insana yakışır işi güvence altına alırken, diğer yandan gerektiğinde yeni işlere geçişini kolaylaştırmak suretiyle insanları korumalıyız.

Güçlü, sürdürülebilir büyüme ve herkes için insana yakışır iş, Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Gündeminde resmedilen toplumun anahtarıdır ki bu gündem 17 Hedefin tümünün başarılmasına yönelik genel çerçeveyi sağlamaktadır. Sekiz temel ILO sözleşmesinin tümünün bölge ülkelerinde onaylanması, gerçekleştirilmesi zorunlu olunan bu Hedefleri başarma yönünde atılacak önemli bir adımdır.

ILO'nun Yüzüncü Kuruluş Yıldönümünden hemen iki yıl önce, 10'uncu Avrupa Bölge Toplantısı, Çalışma Yaşamının Geleceği başlığı altında, herkes için insana yakışır iş, iş ve toplum, işin yönetimi ve Çokuluslu İşletmeler ve Sosyal Politikaya İlişkin İlkeler Üçlü Bildirgesi'nin desteklenmesi ve uygulanması ve bununla birlikte göçmenler ve mültecilerin işgücü piyasalarına adil ve etkin erişimi konularını tartışmıştır.

ILO, benzersiz bir üçlü yapıya sahip olan tek uluslararası kuruluştur ve üçlü yapı delegasyonunun önemli bir bölümü eksik olduğunda işlevimizi uygun biçimde yerine getiremeyiz. 10'uncu Avrupa Bölge Toplantısı'nın istisnai durumu, dengeli ve karşılıklı faydaya dayalı bir sonuç sunma kapasitesi üzerine doğacak sonuçlardan kaçınmak adına emsal teşkil etmemelidir.

Politika beklentileri

Philadelphia Bildirgesi'ne göre, emek bir meta değildir ve üye devletler, Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklara saygı göstermek, desteklemek ve gerçekleştirmekle yükümlüdür. Bu hakların hukukta, uygulamada ve ILO Denetim Sistemi'nde yer alması zorunludur.

10'uncu Avrupa Bölge Toplantısı, "verimlilik odaklı ücret politikalarına dayalı olarak adil paylaşım, toplumsal gelişim ve istikrara katkıda bulunacak sosyal diyalogun her düzeyde yaygınlaştırılması için güçlü ve sorumlu sosyal ortaklığı destekleme" gereğini bir kez daha yineler.

Başta teknolojik gelişmeler olmak üzere, işin geleceğini etkileyen değişim etmenleri, sayısız fırsat sunduğu kadar, önemli zorlukları da beraberinde getirmektedir.

İşin geleceğine ilişkin kazanımlardan yararlanmak ve riskleri asgariye indirmek için kapsamlı politika çerçeveleri şunları içermelidir:

- Kapsayıcı büyüme ve istihdam için sağlam makroekonomik, mali ve sektörel politikalar,
- Yeni işletmelerin kurulmasını imkan kılacak bir ortam, sürdürülebilir işletmeler ve yenilikçi işyerlerini destekleyecek politikalar,
- Eğitim, beceri geliştirme ve yaşam boyu öğrenme politikaları,
- İnsana yakışır işi destekleyecek ve çalışma haklarını güvence altına alacak işgücü piyasası, ücret ve sosyal koruma politikaları,
- Yeni üretim, dijitalleşme ve otomasyon biçimlerine adil geçiş için politikalar,
- Toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirecek politikalar,
- İşgücü piyasasına kadınlar, gençler ve dezavantajlı grupların katılımını artıracak sürdürülebilir politikalar,
- Mülteciler ve göçmenlerin işgücü piyasasına entegrasyonunu destekleyecek politikalar
- Örgütlenme özgürlüğü, toplu pazarlık, ayrımcılık yapılmaması, çocuk işçiliğin ve zorla çalıştırmanın etkin biçimde ortadan kaldırılmasını güçlendirecek politikalar,
- İşgücü piyasası çerçevelerini daha etkin düzenlemelerle modernleştirecek politikalar,
- Kayıtlı çalışmaya geçişi kolaylaştıracak politikalar,
- Bakım ekonomisini ve yeşil ekonomiyi güçlendirecek politikalar,
- Diğer araçların yanı sıra, iş teftişi yoluyla, iş yönetimi ve yasaları uygulama sistemlerini güçlendirecek, iş sağlığı ve güvenliği dahil olmak üzere çalışma koşullarını iyileştirecek önlemler.

Tüm bu politikaların güçlü bir sosyal diyaloga dayanması gereklidir.

Bölge ekonomilerinin toparlanma sürecinin güçlü, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyüme ve istihdama, yüksek rekabet gücüne ve gelişmiş çalışma haklarına dönüştürülmesini sağlamak için reformlara ihtiyaç vardır.

ILO'nun eylem araçları

Ofis, 2008 Sosyal Adalet Bildirgesi'ne uygun olarak, yeterli ve dengeli bilgi ve araştırmalar sağlamak ve yenilikçi sosyal ve ekonomik politikaların tasarımını desteklemek suretiyle, üçlü kurucu ortaklarına yardım etmelidir.

İşin geleceğine ilişkin fırsatlardan yararlanmak ve zorlukları ele almak amacıyla, Ofis:

- Aşağıdakiler üzerinde güncel bilgiler sağlamalı, titiz biçimde veri toplamalı ve araştırmalar yapmalı;
  - İstihdam büyümesine ilişkin veriler ve tahminler, istihdam biçimlerindeki trendler dahil olmak üzere, işgücü piyasası trendleri;
  - Geleceğin beceri, yetkinlik ve nitelikleri ve işgücü piyasasının gereklerini karşılayacak öğretim ve eğitim programlarına sosyal ortakların katılımı;
  - Çalışma sürelerini içerecek şekilde çalışma koşullarında şimdiki ve gelecekteki trendler.
- İşletmeler ve işçilerin değişen çalışma yaşamına uyum sağlama kapasitelerini artıracakları, çalışma biçimleri, yaşam boyu öğrenme ve sosyal koruma sistemleri dahil, ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, ilgili konuları ve mekanizmaları değerlendirmeli;
- Değişen çalışma yaşamında, Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Hakların uygulanmasını ve sağlam sosyal diyalogu desteklemeli;
- İşveren ve işçi örgütlerinin güçlü, temsil edici ve bağımsız olmalarını destekleyecek kapasite geliştirme çabalarını desteklemeli;
- Üye Devletlerin gerektiğinde beceri uyumsuzluklarını çözümlen politikalar geliştirmelerine yardım edecek faaliyetleri yaygınlaştırmalı;
- Sürdürülebilir işletmelerin oluşmasını sağlayan ortamın desteklenmesine katkı vermeli;
- İstekleri halinde ILO kurucu ortaklarına, Çalışma Yaşamının Geleceği Girişimi'nin sonuçlarına dayalı olarak somut programlar ve eylem planları geliştirmek için destek sağlamalı;
- Çalışma Standartları Yüzüncü Yıl Girişimi yoluyla, ILO standartlarında, denetim, uygulama, etkinlik, şeffaflık, üçlü yönetim ve sahiplenmeyi geliştirmeye yönelik olarak kurucu ortaklarının çalışmalarını desteklemeye devam etmeli;
- ILO faaliyetleri, programları ve projelerine üçlü yapı ortaklarının sistematik olarak katılmalarını sağlamaya devam etmeli ve böylelikle şeffaflık, üçlü yönetim ve elde edilen sonuçların sahiplenmesini sağlamalı;
- İstekleri halinde, kurucu ortakların uluslararası çalışma standartlarını uygulamaya koymalarına ve iş yönetimi ve denetleme sistemlerini güçlendirmelerine yardım etmeli;
- Revize Çokuluslu İşletmeler ve Sosyal Politika ile İlgili İlkeler Üçlü Bildirgesi'nin uygulanmaya konulmasını desteklemeli;
- Çalışma yaşamında hakları destekleyecek ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin başarılmasına katkıda bulunacak ekonomik ve sosyal politikalar konusunda, Birleşmiş Milletler Sistemi bünyesinde ve başta Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası olmak üzere diğer uluslararası kuruluşlar, bölgesel kuruluşlar, kurumlar ve forumlar, Avrupa Birliği, Avrasya Ekonomik Birliği, Avrupa Konseyi ve G20 ile sinerji ve politika uyumunu desteklemelidir.